TUNTURILATU 2/2021

Hanna-Mari Sinilehto

Telttaleiri upeissa maisemissa, taustalla Ropi.

Kolbma vaelsi Käsivarressa 6–7

Kunnia-puheenjohtaja on poissa 3

Matkakumppani löytyi hiihto-reissulta 4–5

Kerrankin kunnon lumitalvi 8

Tsietsan teolle mainetta 12

Kesää kohti koronan ehdoilla

Vuosi on kulunut ja korona on seurassamme edelleen. Paljon on kerhojen tapahtumia peruttu, siirretty tai järjestetty etänä tai ulkona välimatkoja pitäen.

Omatoiminen liikunta ja retkeily on lisääntynyt. Tunturiladun kämpät on vetäneet porukkaa todella runsaasti. Retkeilybuumi kaiken kaikkiaan on puhjennut, mutta kylkiäisenä on tullut se, että kaikki eivät noudata jokamiehen oikeuksia. Roskaaminen on lisääntynyt luonnossa.

Vaellusporukat on kulkeneet Lapin tuntureilla, joissa tilaa onneksi riittää.

Itsekin olin tunturikerho Kumpen mukana Saariselän tuntureilla, oli hyvinkin rauhallista hiihdellä ja matkalla huolehdittiin hyvin koronaohjeista. Oli jälleen mukava tutustua tähänkin kerhoon ja heidän monipuoliseen ohjelmaansa mm. majakkaretki heinäkuussa ja Hossaan syksyllä. Kiitos **Matti Nylander, Onni Voutilainen** ja muut kumpelaiset. Monia tarinoita entisiltä ajoilta sain kuulla viikon aikana.

Kerhoihin on tänä vuonna liittynyt uusia jäseniä ja heistä kannattaa pitää huolta ja ohjata retkeilyn ja vaelluksen saloihin pikkuhiljaa.

Suru-uutisen kohtasimme keväällä, kun Tunturiladun entinen ensimmäinen kunniapuheenjohtaja **Antero Tarvainen** siirtyi autuaammille retkeilymaille. Hänestä on juttua tässä lehdessä tarkemmin.

Tänä vuonna näyttää, että myös talkooviikot Tunturiladun kämpillä onnistuvat kesän alussa.

VaVa-leirinkin kohtalo näyttää paremmalta kuin vuosi sitten. Sinne voi vielä ilmoittautua.

Kevätkokous Silokalliolla on tämän lehden ilmestyessä jo ohi. Sekin pidettiin hybridikokouksena, eli osa paikan päällä koronarajoitusten puitteissa, suurin osa etänä. Toivottavasti seuraava syyskokous lokakuussa Susikyrössä toteutuisi normaalisti.

Enemmän huolestuttaa etäkokousten ja tapahtumien aikana, että kaikki eivät pääse osallistumaan kun digitaalisuus ei kaikille ole vielä helppoa. Olisi kiva taas järjestää kokouksia kasvokkain ja nähdä porukoita.

Paljon on tapahtunut nettisivuillakin, sinne on saatu Tunturilatu-lehtien vanhoja lehtiä, ja juhlavuosijulkaisua luettavaksi. Siitä kiitos tiedottaja **Satu Ojalalle,** kun hän on uurastanut niitä laittaessaan sivulle.

Nyt siis odotamme kesää, erilaisia tapahtumia on luvassa majakkaretkiä, vaelluksia, lähiretkeilyä kansallispuistoihin, valokuvailtoja.

Ja eihän pohjoisen maisemia mikään epidemia vie mielistä ja siellä edelleen riittää retkeiltävää paikoissa, joissa ei ole väentungosta. Tietysti etelästäkin löytyy upeita retkeilyalueita, luonnonpuistoja ja metsäpolkuja, missä voi kesän tuoksuja ja ääniä seurata.

Ja ottakaa yhteyttä meihin hallituksessa, jos jotain on sydämellä.

Kesän odotusta ja retkeilyn hurmaa.

Tuula Forström
Tunturiladun puheenjohtaja
tuulantei11@gmail.com

TUNTURILATU

Tunturilatulaisten jäsenlehti,
joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa.
Lehti postitetaan jäsenille
Latu & Polku -lehden kanssa.

Julkaisija: Tunturilatu ry
Päätoimittaja:
Tuula Forström
Marjapolku 2 b10 45360 VALKEALA
puh. 040 718 1642
tuulantei11@gmail.com
Toimitussihteeri:
Satu Ojala,
puh. 050 5234 844
osatu7997@gmail.com
Tiedotustoimikunta 2021:
Satu Ojala (pj), Iitu Gerlin,
Tuula Forström, Mikko Suominen.
sähköposti: tiedotus@tunturilatu.fi

Ilmoitushinnat:
0,60 euroa pmm, ¼ sivu 290 euroa,
½ sivua 540 euroa, koko sivu 900 euroa
Sivunvalmistus ja taitto:
Huittisten Sanomalehti Oy
Asemakuja 2, 32700 HUITTINEN
Painopaikka:
Sanoma Manu, Tampere

Ilmestymisaikataulu 2021:

Numero	Aineistopäivä	Lehti jäsenillä
3	**3.8.**	**8.9.**
4	**26.10.**	**1.12.**

Osoitteen- ja nimenmuutokset:
Suomen Ladun jäsenpalvelun
kautta,
puh. 09 8567 7450 tai
jasenpalvelu@suomenlatu.fi
tai postitse: Suomen Latu ry,
Jäsenpalvelu, Olympiastadion
Paavo Nurmen tie 1,
00250 Helsinki

SUOMEN LATU

Vuoden 2021 kolmas lehti
ilmestyy 8. syyskuuta.
Lehti jaetaan Latu & Polku -lehden mukana.
Aineistot tähän lehteen on toimitettava
3.8.2021 mennessä osoitteella
osatu7997@gmail.com
Huomaa, että sähköpostiosoite on muuttunut!

KANNESTA KANTEEN

Pohjois-Norjan meritunturit ja niiden luontoa

Juha Syväranta: Meritunturit, 160 s. Kustantaja Minerva

Norjan tunturit ovat mahtavia ja korkeita. Sellaisia Suomesta ei löydy, mutta kun siirtyy pohjoisrajastamme muutama sata kilometriä pohjoiseen, tuntureita kohoaa jopa merestä.

Näistä on Juha Syväranta koonnut 25 vuoden kokemuksensa ja tietonsa avulla kirjaksi.

Kirjailija aloitti retkensä Vuoreijasta, josta hän siirtyi Varanginvuonolle ja aina lännemmäksi Lofoottien ohi kuusen metsänrajalle asti.

Tällöin hän totesi, että uusia rantoja riittää ihmiselämäksi, koska Pohjois-Norjan rannikko on niin rikkonainen.

Perinteisestä luontotietokirjasta kirja eroaa siinä, että Syväranta on sukeltaja. Hän kuvaa merenalaista luontoa ja sukellukseen on uhrattu useampi laajempi luku.

Kirja on jaettu yhdeksään lukuun, jotka kuvaavat hyvin Pohjois-Norjan merellistä maisemaa. Paljakka -luvussa liikutaan talvisessa ympäristössä ja siinä on kerrottu monipuolisesti naalista, joita Norjassa pesii vielä.

Seuraava laajempi luku käsittelee lintupahtaa, joita Norjassa on paljon. Tuhannet linnut pesivät tiheästi korkeilla pahdoilla ja asumismuoto on tiheä kommuuni. Runsaimpia ovat kiislat, suulat ja lunnit.

Kiislanpojan hyppy -kappaleessa kerrotaan, miten linnunpojat hyppäävät korkeilta pahdoilta alas ja ihmeteltävän vähän niistä menehtyy.

Emot kutsuvat meressä poikasiaan, joita lentää pahdalta liukuhihnalla. Merilokit vaanivat omaa osuuttaan.

Miksi kiislanpojat hyppäävät korkealta, sitä on paljon pohdittu. Lunnit ovat varovaisempia ja poikaset tulevat vasta perin suurina pesäkoloistaan ja silloinkin yöaikaan.

Merellisissä kappaleissa kuvataan, miten vuoksi ja luode vaikuttavat ympäristöön.

Kalastus on alueella merkittävä elinkeino ja sen kuvaukseen on käytetty laaja luku. Kuvatuiksi tulevat valaat ja miten ryhävalas sylkäisi suustaan saksalaisen sukeltajan.

Kirjan loppuosassa liikutaan veden alla. Kuvat ovat upeita ja teksti mielenkiintoista.

Kuvatuksi tulevat korallit, kalat, meduusat, ja hylyt. Itse tuntureita kirjassa on kuvattu vähän, mutta merituntureiden ympäristöä ja vedenalaista luontoa sitäkin enemmän.

Mielenkiintoinen uusia näkökulmia avaava kirja.

Antti Karlin

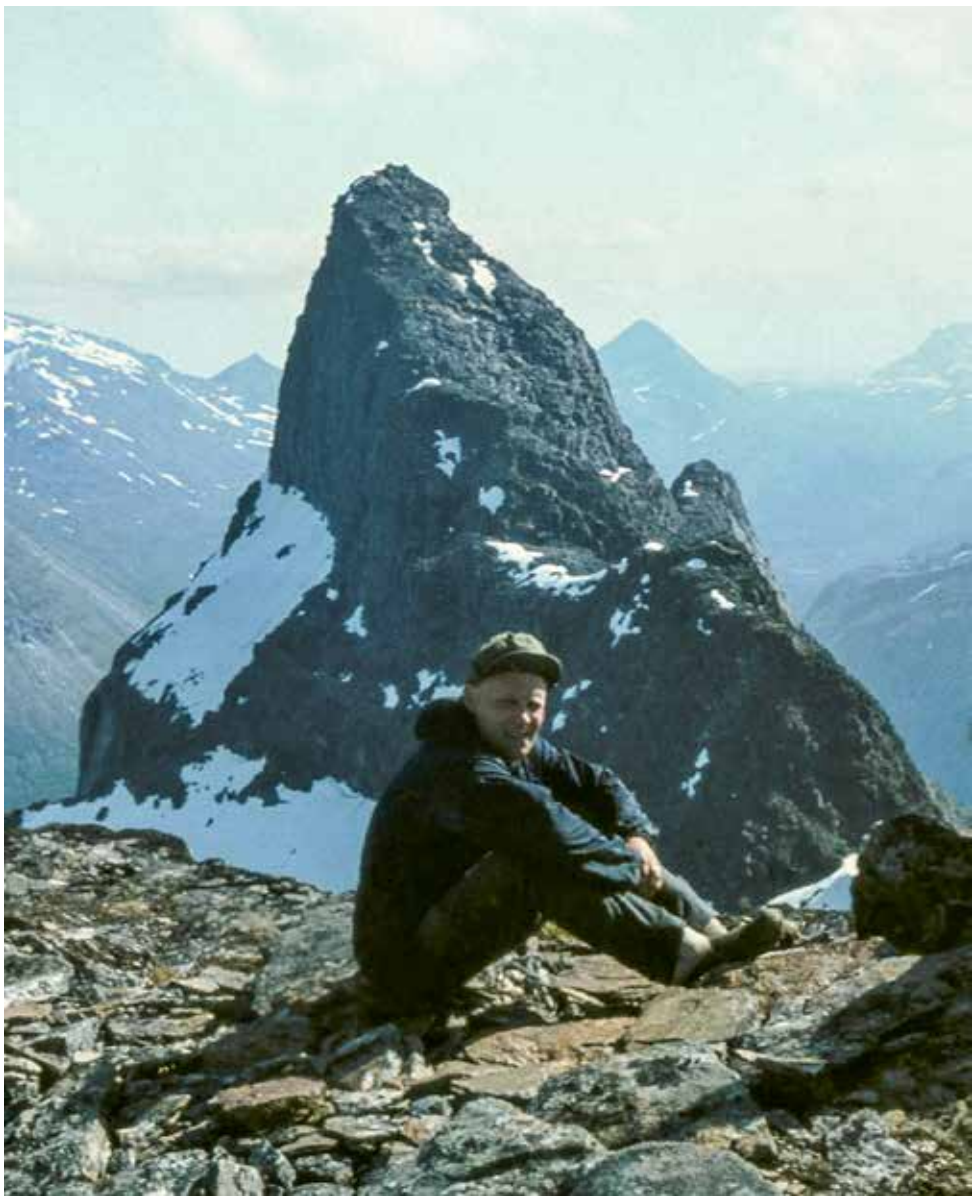
Kunniapuheenjohtaja Antero Tarvainen on lähtenyt viimeiselle asennolleen

Antero Tarvainen liittyi Tunturilatuun vuonna 1950 ja hän oli siten yksi sen pitkäaikaisimmista jäsenistä. Näihin seitsemään vuosikymmeneen mahtui kaikkea paljon: eräretkiä, kokouksia, luottamustoimia, neuvotteluja niin Suomen Ladun, viranomaisten kuin maanomistajien kanssa, tunnustuksia ja useiden vaeltajasukupolvien kohtaamisia.

Juuri 10 vuotta täyttäneen Tunturiladun johtokuntaan Antero tuli vuonna 1957 ja monipuolinen työrupeama huipentui puheenjohtajakauteen vuosina 1971 – 85.

Tämä ajanjakso oli Tunturiladulle muun toiminnan lisäksi erittäin vilkasta rakentamisen ja tunturikerhojen perustamisen aikaa. Rinnan tämän kanssa se oli eräretkeilyn ja sen puitteiden kehittämisen aikaa koko maassa. Hän oli yhden kauden Tunturiladun edustajana Suomen Ladun hallituksessa.

Antero oli jo 1950-luvulla retkeillyt Ruotsin ja Norjan suurtuntureilla ja Sarekin alueesta oli tullut hänelle yksi rakkaimmista retkikohteista. Siellä hän oli tutustunut retkeilijöiden majapaikoiksi rakennettuihin turvekammeihin, jollaisia Suomen puolella ei tunnettu. Niille oli täälläkin tarvetta, sillä kämppiä oli vielä harvakseltaan.

Antero Tarvainen retkeili mielellään Ruotsin ja Norjan suurtuntureilla. Sarek oli lempikohde.

Yhdessä retkitoverinsa **Unto Tovin** kanssa Antero rakensi kesällä 1956 ensimmäisen turvekammin eli Vongoivan kodan Vongoivanjoen latvoille itäiselle Saariselälle. Pääosa rakennusmateriaalista eli koivurangat ja turve saatiin ympäristöstä, mutta työkalut, naulat ja muut työkötarpeet tuotiin mukana. Sittemmin tunturilatulaisin voimin rakennettiin eri alueilla vielä neljä muutakin turvekammia kaikkien retkeilijöitten tarpeisiin.

Tunturiladun johto muistutti tuolloin nimistöltään Englannin kuningaskuntaa. Anteron kausi sattui kahden **Yrjön** (**Pitkänen ja Suuniittu**) väliin.

Pitkäsen aikana oli jo rakennettu ensimmäinen oma kiinteistö, Susikyrö, Enontekiön Yli-Kyröön. Seuraava hankinta oli maa-ala kaukana kaikista teistä Inarin kunnan Paatsjoen kylän Talasjärven lompoloiden rannalla. Sinne rakentui vuosina 1975 – 77 Susi-Talas.

Kun vuonna 1984 Utsjoen Outakosken kylän Kiisajärven tontille valmistui sauna turvekammin ja kämpän lisäksi, oli Susi-Kiisakin valmis.

Tunturiladun jäsenillä oli nyt (ja on edelleen) käytössään kolme omalle maalle hyvin rakennettua tukikohtaa Suomen kolmen pohjoisimman kunnan alueella. Niistä kaksi oli aikaansaatu Anteron puheenjohtajakaudella.

Seuraavan Yrjön aikana Susikyröä laajennettiin uudisrakennuksella. Kaikki rakentaminen tapahtui talkootyönä ja usein merkittävä osa tarvikkeistakin saatiin jäsenten lahjoituksina samoin kuin rahat maitten ostoon. Tunturiladun talkoohenki on aina ollut vahva.

Tunturiladun puheenjohtajana Antero Tarvainen oli leppoisa hallintomies. Kokouksissa asiat käsiteltiin niin perusteellisesti kuin muulta Suomesta kokouksiin tulleiden jäsenten paluuaikataulut suinkin sallivat.

Sihteerinä oli hyvä olla, sillä puheenjohtaja ei hänen tekemisiinsä puuttunut (vaikka päinvastaista toimintaa taisi kyllä tapahtua). Yhdistyksen jäsenmäärä oli kasvanut 1960-luvulla tasaisesti ja viidellä paikkakunnilla olivat tunturilatulaiset jo perustaneet paikallisia kerhoja yhdyssiteekseen.

Tämä toiminta jatkui ja Anteron puheenjohtajakauden päättyessä kerhojen määrä oli noussut kahteentoista. Ne olivat jo tuolloin merkittävä voimavara yhdistyksen toiminnassa. Kerhoille tehtiin mallisäännöt ja yhteisten asioiden käsittelemiseksi alettiin pitää vuosittaisia kerhopalavereita, joista myöhemmin kehittyi varsinaisia koulutustilaisuuksia.

Tämä kaikki lujitti koko yhdistyksen toimintaa ja vahvisti yhteenkuuluvaisuutta.

Kammien lisäksi Sarekin retkillä syntyi toinenkin kiinnostuksen kohde eli tunturikasvit ja niiden kuvaaminen.

Tässä ei vaivoja säästelty ja vuosien ajan Antero tutustutti muita retkeilijöitä kasvien saloihin kursseilla ja kuvailloissa. Kasvikirjat olivat olennainen osa hänen laajassa lapinkirjojen kokoelmassaan, jota hän kartutti vuosikymmenten ajan. Sen teoksia Antero käytti hyväkseen kirjoittaessaan yhä käytössä olevan susiaisseremonian, jolla uudet kokelaat outasusista ikäsusiin vuosittain vihitään rääthyynsä.

Antero kuului yhdistyksen 50-vuotishistoriikin *Viiden vuosikymmen vaellus* juhlakirjatyöryhmään 1990-luvun loppupuolella.

Kun istuttiin iltanuotiolla tai muuten vain laulu pyrki pintaan, Antero toivoi lauletavan **Katri Erosen** 1940-luvun lopulla sanoittaman Tunturisuden joiun, jota hän itsekin mielellään esitti.

TUNTURISUDEN JOIKU

On tunturisudella
suorat sukset,
kepeät kalhut,
nun nun nun nuu
nun nun nun nun nuu.
Ja niillä hän hiihtää
taitavasti,
nun nun nun nuu
nun nun nun nun nuu.

Jos tunturisusi
joskus kaatuu
nun nun nun nuu
nun nun nun nun nuu,
Niin tunturisudelle
ei saa nauraa,
nun nun nun nuu
nun nun nun nun nuu,
Sillä naurajalta
ne housut kastuu,
nun nun nun nuu
nun nun nun nun nuu.

On tunturisudella
suorat sukset
kepeät kalhut,
nun nun nuu
nun nun nun nun nuu
Ja niillä hän hiihtää
taitavasti,
nun nun nun nuu
nun nun nun nun nuu.

Vappu Hietala
Tunturiladun sihteeri
1978 – 80

ANTERO TARVAINEN 6.6.1929–21.3.2021

Lappi lumosi isän kertaheitolla - ystävälliset ihmiset, avara luonto ja Lapin huikeat värit säilyivät hänen sydämessään läpi elämän.

Hän keräsi tietoa ja taitoja kesäisistä olosuhteista kohti vaativampia talvivaelluksia, metsälapista avotuntureille.

Vaellukset suuntautuivat myös Ruotsin ja Norjan Lappiin ja jäätiköille sekä Alpeille.

Kalastus ja kasvien kuvaaminen olivat rakkaita harrastuksia hänelle. Lappi toi työelämän vastapainoksi lepoa, virkistystä ja uusia näkökulmia elämään.

Hän oli myös innokas filatelisti, ja kuului myös rotareihin sekä Vihdin Viron ystäviin. Niiden kautta hän sai uusia ystäviä ja elämyksiä.

Me lapset muistamme myös kesäiset matkat saaristoon.

Isä nukkui rauhallisesti pois 21. maaliskuuta. Hänet siunattiin Nummelan kirkossa kauniina ja aurinkoisena päivänä 8. huhtikuuta.

Tunturisuden tuhkat sirotellaan Lapin tuntureille.

Isää lämmöllä muistaen
tyttäret

Kumpen matkassa Kiilopäällä

Hiihtämällä löysin uusia voimavaroja myös mukaan vietäväksi etelään.

Olin saavuttanut elämässäni yhden virstanpylvään eli siirryin eläkkeelle reilu vuosi sitten. Jo ennen eläkkeelle jäämistä mieleni askaroi usein ajatuksessa, että sitten jäisi enemmän aikaa päästä kokonaisvaltaisemmin rakkaiden harrastusteni pariin.

Yksi näistä haaveista, ajatuksista oli aloitella laajemminkin luonnossa liikkumista. Onhan retkeily, vaellus ja ennen kaikkea melominen olleet arjessani mukana jo vuosikausia.

No, tuumasta toimeen ja selvittämään Suomen Ladun tarjoamia madollisuuksia monimuotoiseen retkeilyyn. Suomen Ladun jäsenenä olin ollut jo jonkin aikaa, mutta Tunturiladun toiminta tuntui nyt siltä mitä kaipasin.

Pohjois-Karjalan alueella toimiva Tunturikerho Kumpe oli sopivan lähellä ja sen toimintakin tuntui kiinnostavalta. Tosin korona tuli väliin ja laajempi tutustuminen kerholaisiin onnistui vasta hiihtoviikolla 2021. Matkavastaava **Matti Nylanderilta** sain kuitenkin puhelimitse reissusta hyvin informaatiota sekä mukavia juttutuokioita Kumpen toimintaan liittyen.

Matkaa väritti korona omalla tavallaan ja kaikista rajoituksista pidettiin matkan aikana tarkasti huolta. Matkanteko sujui maskit päällä hyvin koko porukalta ja tauot tapahtuivat iloisesti ”ulkoruokinnassa”.

Savusauna ja kylmäkylpy täydensivät tunturivaelluksen.

Samoin Kiilopäälle perille päästyämme saimme aluksi päivälliset ja aamiaiset rajoitusten mukaisesti noutopakkauksissa. Hiihtoa se ei rajoittanut ollenkaan vaan pääsimme hiihtämään kylläisinä myös näinä päivinä.

Sitten tuli ilouutinen ja Saariselän alueen rajoituksia päästiin purkamaan, muun muassa ravintolapalvelut avautuivat, tokikin maskit, käsidesit ja turvavälit huomioiden.

Uutena kerholaisena suurin etu tästä oli se, että nyt pääsin tutustumaan mukana oleviin Kumpen jäseniin. Olinhan ensimmäistä kertaa talvella Kiilopäällä ja latureitteihin tutustuminen tapahtui alkuun karttojen avulla sekä Kiilopään vakiokävijän, sisareni puhelinkonsultaationa.

Nyt rajoitusten päätyttyä pääsin yhdessä kumpelaisten kanssa keskustelemaan Kiilopään reittimahdollisuuksista ja kokemuksista.

Olin haltioissani!

Sunnuntaina, ensimmäisenä hiihtopäivänä, tutustuin vähän helpompiin latuosuuksiin Rönkön lammen reittiä mukaillen. Hiihto oli rauhallista ja siinä sai hyvin tuntumaa tunturimaisemaan sekä suksien luistoon ja latujen erinomaiseen kuntoon.

Maanantaina hiihdin Kakslauttatasen latua jokiuomaa mukaillen, reitti oli kaunis ja rauhallinen. Samalla tulivat Tievatuvan kahvittelu ja Sivakkatuvan laavun tulet katsastettua. Latuverkosto oli selkeästi merkitty ja näin ensikertalaisenkin siellä oli hyvä hiihdellä.

Nyt kun koronarajoituksia oli purettu ja latukahvilatkin avautuivat, niin suuntasin tiistaina Savottakahvilan kautta Saariselälle. Ajatuksenani oli hankkia tältä reissulta muistoksi aito Lapin kuksa ja osasinkin suunnistaa oikeaan liikkeeseen, mistä kuksan löysin ja siihen sain myös oman nimikirjoitukseni. Kulkekoon se mukanani tulevilla retkillä.

Reissun jälkeen maistui majapaikan saunan löylyt makoisilta. Päivällinen ja Kii-

Kolmin aina kaunihimpi – erämaassakin

Kumpen hiihtoviikko Saariselällä 27.3.-3.4.21 alkoi olla jo lähellä ja eikä minulla ollut vaelluskavereita hiihtovaellukselle UK-puistoon. Turvallisuus mietitytti, vaikka olin hiihdellyt suunnitellun reitin Kumpen vaelluksilla parikin kertaa – tosin viisi vuotta aikaisemmin.

Mistä reissukavereita? Mieleen tuli Facebookin Vaelluseuraa-ryhmä, joten ilmoitus sinne ”kiinalaisittain”: ”Joka hiljaa astuu, se kulkee pitkälle”, etenevältä yli 70 kymppiseltä ukolta ja odottamaan vastauksia.

Melkein välittömästi ilmoituksen julkaisun jälkeen tuli kaksi ”tarjousta”: Matilta, Olavin retkeilijöiden jäseneltä Savonlinnasta. Hänelle vaellus olisi ensimmäinen viikon pituinen talviolosuhteissa. Toinen vastaus tuli Raunolta Kouvolasta. Hänellä oli paljon vaelluskokemusta sulan maan reissuista mutta ei paljoa talviretkistä. Kertoi menevänsä reissuamme edeltävänä viikkona Hossaan harjoittelemaan hommaa muutamaksi päiväksi ja varmistavansa lähtönsä tämän kokemuksensa perusteella.

Onni Voutilainen

Reissun jyrkin nousu Vintilätunturilla.

Niinpä sitten kohtasimme ensi kertaa Kumpen reissubussissa ja pitkällä menomatkalla ehdimme tutustua päällisin puolin toisiimme.

Tutustuminen ja ahkoitten virittely reissua varten jatkui lauantai-illan aikana kumpelaisen kaverini loma-osakkeessa Kiilopäällä.

Sunnuntaiaamuna se sitten alkoi: täyteen kuormattujen ahkioittemme vetäminen pilvisessä säässä kohti Suomun ruoktun autiotupaa.

Pääsiäisviikon alkupuoli oli sään puolesta pilvistä ja sateista; lunta ja räntää sateli useampana päivänä. Eteneminen kämppien välillä tapahtui moottorikelkkojen tekemää huoltouraa myöten, uran vierellä lumi upotti ihan pohjaan saakka – vain nuoremmat ja hurjemmat tekivät maastoon oman uransa.

Niin se reissumme eteni Tuiskukurun kämpän kautta Luirojärvelle. Tuiskukurussa ”kolmen koplamme” lisääntyi yhdellä miehellä, Arilla Lahdesta. Hänellä oli vedettävänään joukon suurin ahkio ja aikomus viettää erämaassa pitempi aika kuin meillä.

Ampupään rinteillä sukset rupesivat takeltelemaan niin, että Matti laitteli suksensa ahkion päälle ja laittoi jalkaansa lumikengät todeten insinöörismiehen vakaudella, ”että onneksi niitä on vain kaksi eikä viisi”.

Luiron ”iloihin” kaikilla reissaajilla kuuluu saunominen, sen valmisteluihin liittyy vesipaljujen täyttö järven avannosta ja vaappuva kuljetus vesikelkalla saunaan. Näistä nautimme suuresti.

Autiotuvissa oli hyvin tilaa

On paljon tilaa, täällä mieli mahtuu vaeltamaan.

lopään rinnekävely tasasivat päivän kokemukset hienosti. Alusta alkaen iltakävelyt Kiilopään rinteellä olivat tulleet osaksi hiihtoviikon rutiineja.

Sitten pääsin mukaan hieman haastavampiin hiihtoihin!

Tuulan kanssa kapusimme keskiviikkona sumussa ja ajoittain lumisateessa Kiilopään kautta Luulammelle. Nousua oli kaksi kilometriä ja kelin mukaisesti saimme raaputtaa suksen pohjista kiintolunta aina ajoittain irti.

Onneksi oli kokeneempi hiihtäjä mukana ja hänellä oli oikeat välineet paakkuuntuneen lumen pois raapustamiseen.

Nousu oli hieno ja siinä sai jo fyysistä tuntumaa tunturiin.

Mutta entäs sitten lasku? Ladun kevyesti jäätynyt pinta anoi luistoa laskuun jopa siinä määrin, että auraus ja ladulta sivuun lasku olivat hyvänä apuna alastulossa. Näkyvyys oli aika minimaalista ja hiihtokumppanini Tuula totesikin että ”...näin on parempi niin ei tarvitse pelätä tulevaa.”

Toden totta. Alas tultiin onnekkaina ja kohta jo pääsimme Luulammelle makkaran paistoon ja munkkikahville. Matka jatkui Rumakurun kautta Ahopäälle nousten ja sitten taas alas laskien – välillä auraten ja pysähtyen, mutta ajoittain vauhdista nauttien.

Maisemat olivat upeita, hämäränhyssyjä ja lumisateisia mutta ihanan rauhaisia.

Minua kiinnosti myös tunturihiihto ja niinpä torstaina osallistuin opastetulle retkelle.

Ryhmä oli rajoitusten mukainen ja olipa mukana yksi toinenkin tunturilatulainen Kolbmasta, Pirkanmaalta. Oppaan kanssa oli turvallista samoilla tunturissa ja kuunnella hänen paikallista asiantuntemustaan.

Onneksi mukana oli myös oppaaksi opiskeleva harjoittelijapoika, sillä muksahdin laskussa pyllylleni, jolloin myös side aukesi. Tämän seurauksena jouduttiin irrottamaan myös toinen suksi, koska olin uponnut osittain pehmeään hankeen.

Onneksi opiskelija oli vierellä ja auttoi minut ylös hangesta, olin nimittäin loppujen lopuksi haaroja myöten kinoksessa eikä sieltä olisi helpolla, jos ollenkaan, päässyt yksin ylös.

Kyllä meillä naurua riitti, kun kampeuduin hänen avustuksellaan takaisin suksille. Tunturihiihdon jälkeen oli hyvä rentoutua savusaunassa ja kastautua virkistävässä tunturipurossa.

Perjantaiaamuksi olimme sopineet Tuulan ja Arjan kanssa Kiilopään huipulle kiipeämisen.

Aloitimme Kiilopään huiputtamisen heti aamiaisen jälkeen ja päivä oli mitä ihanin! Aurinko paistoi koko päivän ja saavutimme huipun hyvissä tunnelmissa sekä hyvissä ajoin. Alaspäin tullessamme oli moni muukin lähtenyt nauttimaan auringosta Kiilopään huipulle ja vastaan tuli iloisia ja hymyileviä kulkijoita sekä ihania ja innokkaita koirakulkijoita.

Näimme kahden kiirunan lentävän tunturissa sekä kaukana rinteellä myös poroja. Alas tultuamme halusin vielä lähteä hiihtolenkille. Mieleeni oli nimittäin jäänyt Savottakahvilan uunijuusto lakkahillolla ja niinpä suuntasin viimeisen hiihtoretken auringon paisteessa tätä herkkua nautiskelemaan.

Paluumatkalla sain rauhaisan hiihdon myötä nauttia ja tallentaa mieleeni Lapin luonnon ja auringon hellivät muistot. Perjantai olikin ainoa aurinkoinen päivä koko viikon aikana, mutta se riitti täydentämään upean Kiilopään viikon.

Kiitos kumpelaiset ja tapaamisiin!

Teksti: **Eija Semi**

Kuvat: **Eija Semi** ja **Tuula Forström**

Rauno Luostarinen

Reissaajien huippuhetki Niilanpäällä.

Matti Lukkari

Vessapolku Suomunlatvan laavulla.

Onni Voutilainen

Ahkionvedon ”kulumavikojen” korjausta Luirojärvellä.

yöpyä ”koronaväleinkin”; telttamme jäivät käyttämättöminä ahkioihin odottamaan seuraavaa vaellusta.

Iltapuhteet tupien lämmössä sujuivat haastellen retkeilyyn liittyvistä sekä muista kaiken maailman asioista. Kämpän kaminan tulen kohina, sen luoma lämpö, tuvan tarjoama suoja talvisessa säässä sekä näiden kokemusten jakaminen yhdessä muiden reissaajien kanssa ovat osaltaan luomassa autiotupien ”lumoa”.

Luirojärvellä, samoin kuin muillakin kämpillä, nämä kokemukset jäivät meiltä yhden yön mittaisiksi. Luirolta alkoi paluumatkamme samaa reittiä takaisin Kiilopäälle.

Jokaisella meillä oli erilaiset liikkumisvälineet, sukset. Rauno hiihteli 10 senttiä leveillä umpihankisuksilla eikä pitänyt niitä sopivina niiden sivulle liukumisen takia.

Matilla oli allaan ruotsin armeijan tervatut puusukset joissa oli hyvä pito mutta huono luisto, kotiin päästyä sukset kuulemma ovat juhannuskokon aineksia.

Itselläni oli alla tunturisukset suomupohjalla; pitoa riitti ilman nousukarvojakin ja luistoa myöskin yhtä takeltelupätkää lukuunottamatta.

Reissumme ”huippupäivä” oli pitkäperjantaina; yöpakkanen oli kovettanut hangen pinnan kantavaksi, sen kruunasi ohut kerros pehmyttä lunta ja aurinko, joka paistoi koko viimeisen hiihtopäivän ajan Suomun ruoktulta Kiilopäälle.

Päivän huippuhetken koimme Niilanpään erään huipun rinteellä katsellessamme auringon valossa hohtavaa tunturimaisemaa ja kulku-uraamme tunturin rinteessä. Takana oli kuuden päivän vaellus ja sillä eletyt yhteiset hetket ja kokemukset; pärjäsimme kaikissa tilanteissa hyvin yhdessä.

Voisin lähteä uudestaan reissuun näiden mainioiden fb-löytökavereitteni kanssa.

Onski Voutilainen

Kumpelainen lapinhullu

Testitehtävä

Vaelluskertomukseni huhtikuun 2021 alusta

Hanna-Mari Sinilehto

Ensimmäinen ylämäki pistää puuskuttamaan.

Hiihtovaellus alkoi jo hieman ennen kolbmalaisten saapumista Kilpisjärvelle.

Perjantaina 2.4. lähdettiin suksilla ahkiot perässä kapuamaan jo minulle aiemmin tutuksi tullutta rinnettä ylös Ailakkavaaran etelärinteellä Ailakkajokea seuraillen. Aurinko paistoi upeasti ja lämmitti tummia vaatteita päälläni. Taukoja sai pitää useita, sillä perässä tuleva ahkio painoi varmasti yli 50 kiloa. Autiotuvalle saavuttiin iltapäivällä.

Matkalla näimme pilkkijöitä, upea sää oli saanut heidät varmasti liikkeelle. Teltan paikka oli helppo löytää autiotuvan läheltä, koska lunta ei ollut paljoa ja osa kivikossa olevista varvuista näkyi lumen seasta. Kavtsilta vuokrattu Hikerikin toimi hyvin. Lämpötila pyöri nollan molemmin puolin.

Lauantai 3.4. noustiin aurinkoisessa säässä. Hyvin nukutun telttayön jälkeen oli mukava laittaa leiri kasaan ja lähteä hiihtämään kohti seuraavaa etappia Termisjärveä.

Tunturissa aurinko paistoi taas ja lämmitti. Reittimme kulki Paihkasvaaran ja Dierpmesvarrin välistä kohti pohjoista nautimme upeista maisemista. Laskeuduimme Termisjärvelle Dierpmisvarrin osittain jyrkkää rinnettä, mutta painava ahkio ei haitannut, kun teimme rinteellä isoa siksakkia. Vain lumisade hetkittäin vaikeutti alas tuloa, kun näkyvyys katosi.

Nukuimme autiotuvassa, siellä oli kaksi muutakin vaeltajaa nukkumassa. Pihapiirissä oli telttoja noin 15.

Sunnuntaina 4.4. lumisade (räntäsade) jatkui. Sade oli niin märkää, että teltan pystytyksen yhteydessä teltan pintaan jäänyt sade jäätyi myöhemmin pieniksi jääpaloiksi.

Kävin hetken aikaa pilkkimässä. Jään päällä oli noin 80 sentin kerros lunta mikä oli ensin lapioitava pois, jotta pystyi kairaamaan kairalla reiän reilu metrin jäähän.

Ei kalaa. Iltapäivällä Kolbmalaisia tuli kahdessa erässä ensin ”lumileijailijat” ja sitten loppuosa porukkaa.

Illalla koko viikon porukka oli kasassa, 11 henkilöä. Autiotuvan ympäristössä teltat vain lisääntyivät, nyt niitä oli noin 25.

Kolbman hiihtovaellus Kavtsin iskuryhmällä vahv

Hiihtovaellus alkoi 10.4. Kilpisjärven Retkeilykeskuksesta. josta ahkioiden täydennyksen ja hyvin nukutun yön jälkeen lähdimme autoilla kohti Ropinsalmea.

Ahkiot vetoon ja kahdeksan hengen voimin lähdimme puskemaan ylämäkeen tunturikoivikossa kohti Aatsan tupaa. Koivikossa matka sujui melko hitaasti hyvää reittiä pehmeähkössä lumessa etsien.

Ensimmäinen varustevauriokin tapahtui, kun ahkio päätti ohittaa puun eri puolelta kuin ahkion vetäjä. Pieni pätkä varasauvan putkea ja pitkä pätkä jesaria ja matka jatkui.

Muutaman ylämäkipunnerruksen jälkeen maisema avartui koivikon loppuessa ja Aatsan tuvan tullessa näkyviin. Ei ollut ruuhkaa pihalla, olimme ainoat yöpyjät.

Kaikki laittoivat teltat pystyyn ja pian kuuluikin keittimien kohina kaikista kuudesta teltasta. Kämppä lämpöiseksi ja kamat kuivumaan. Vesipaikkakin löytyi noin sadan metrin päästä avoinna olevasta purosta. Pitkävartinen kauhakin kuului tuvan varustukseen, mikä helpotti veden lippoamista.

Mahtava pakkasmaisema ja auringonlasku Riikagárdevárrin taakse innoitti ottamaan kuvia muistoksi.

Kylmässä yllättävän huonosti nukutun yön jälkeen aamupuuron ja-kahvin keitto ja sitten kamat kasaan telta rullalle ja matkaan. Kirkkaassa pakkassäässä nokka kohti pohjoiskoillista ja Marsujärveä.

Hevospohtuvaaran rinteellä oli parinsadan poron tokka hiljalleen kulkemassa meitä kohti. Syykin selvisi, kun poromies tuli hetken päästä luoksemme. Juttelimme muutaman sanan ja kyselimme poroista ja miten ne noin meitä kohden tulevat. Poromiehellä oli sylissään rehusäkki ja kyydissä muutama säkki lisää. Ruoan perässähän ne olivat. Sama aika ja sama paikka sanoi poromies ja lähti ajamaan kohti porotokkaa. Vauhdissa säkki auki ja rehut maihin. Porot menivät nättiin jonoon vaaran rinteelle apetta nauttimaan. Saavat kuulemma rehusta lisää virtaa jäkälän kaivamiseen.

Reippaassa tuulessa saavutimme Marsujärven josta suunnistimme koilliseen Korvivaaran pohjoispuolitse kohti Ropin kämppää. Järvellä taas pieni varusterikko, ahkiosta naru poikki. Kenttäkorjauksen jälkeen matka jatkui. Kämppä oli taas autiona, mutta vielä iltakymmeneltä tuli pari kaveria ahkioiden kanssa, olivat hiihtäneet Ropinsalmelta. Taas telttayö ja kamat kuivui taas tuvassa.

Alamäkeä Kilpisjärvelle.

Seuraava päivä olikin sitten lepopäivä. Paitsi että muut yhtä lukuunottamatta lähtivät Ropia huiputtamaan. Oli kuulemma huikeat maisemat. Halti, Pältsa ym. suurtunturit näkyivät todella kirkkaassa säässä.

Illalla tulleet ukot tekivät lähtöä alkuiltapäivästä, olivat päässeet petiin vasta puolenyön jälkeen. Osoittautui, että toinen heistä olikin Tunturiladun jäsen. Pieni maailma.

Vesipaikkakin löytyi heti toisena päivänä, ensimmäinen ilta meni lunta sulattaessa. Illalla seitsemän maissa paikalle tuli yksinäinen vaeltaja, joka oli hiihtänyt rinkka selässä ja ahkio perässä Ropinsalmelta tänne. Yksin tullut yöpyi tuvassa, me muut taas teltassa.

Aamulla kuuden maissa yksinvaeltaja oli jo pihalla lähdössä, koska aamupäivän jälkeen oli säätiedotus luvannut lumisadetta vähintään 10 metriä sekunnissa puhaltavan tuulen kanssa. Kaverin tarkoitus oli hiihtä meidän edellämme Kaskasjoen kämpälle. Mekin tuuppasimme matkaan jo yhdeksältä voimistuvaan tuuleen. Noin 13-metrinen sivutuuli yltyvän lumisateen kanssa ajoi porukan kasaan.

Bizejohkaváritn jälkeen lähdimme etsimään turvallista kohtaa pudottautua alas Kaskasjoen laaksoa ja Kaskasjoen tupaa. Hieno reitti löytyikin ja ilman haavereita pudottauduimme toista sataa metriä alemmas polvet setsuuria lyöden.

Pienen hapuilun jälkeen löysimme reitin jokilaaksossa näkyneelle kelkkauralle ja sitä myöten kämpälle. Pehmeässä sivurinteessä energiaa kului kaatuilevien ahkioiden pystyyn nostamiseen.

Kämpälle saavuttuamme Ropilla olleet pari kaveria olivat siellä ja olivat päättäneet

Molemmilla viikoilla vaelluksen loppuhuipennus oli komeissa maisemissa.

Kovia tuulia koettiin välillä.

Maanantaina 5.4. matka alkoi lumipyryssä kohti Kaitsajärveä, jonne sovittiin kohtaamispaikka leijailijoiden mennessä eritahtia. Matka kului lumipyryssä ja tuulessa osittain minullekin jo entuudestaan tuttua reittiä.

Sain olla letkan etuosassa avaamassa latua ”mielipuuhaa”. Kaitsajärvellä päätimme kiertää Japmajärvelle Jouvvavarrin pohjoispuolelta koska ”satulan” ylitys huippujen välillä olisi ollut lumisateen takia liian iso riski.

Lounastaukoa pitäessämme leijailijatkin saivat meidät kiinni. Illalla leiripaikkaan teltan pystytys tuulessa ja lumisateessa oli haastavampaa kuin aiemmin autiotupien läheisyydessä. Kävin vielä kairaamassa järveen reiän, josta sai otettua vettä. Yöllä herätessäni kuului tuulen ulvonta lumisateen jatkuessa.

Tiistaina 6.4. päästiin aamulla matkaan. Lumisade jatkui, lämpötila edelleen hieman nollan yläpuolella. Tästä johtuen päivän aikana sai useampi laittaa suksiensa pohjaan luistovoidetta, jottei suksen pohjaan tai karvoihin tarttuisi uusi satava märän oloinen lumi.

Matkamme jatkui kohti pohjoista, sain olla taas alkupäässä. Saivaaran kohdalla oli hetken kirkkaampaa ja maisemiakin näkyi. Lounastauon pidimme Meekon autiotuvan edessä. Siinä kalottireitille tullessa huomasi moottorikelkkojen olemassaolon.

Iltaa kohti kuitenkin räntäsade taas yltyi ja märkä lumi kasteli takkia sekä housuja ja ahkion päällä olevia tavaroita. Pitsusjärven autiotuvan pihaan kasailtiin telttoja illansuussa taas lumisateessa. Kyllä aloin jo miettiä seuraavan päivän Halti huiputusta; miten se onnistuu, jos lunta vaan sataa?

Keskiviikko 7.4. heräiltiin normaalisti, mutta jo ennen kuin kävin ulkona kuulin miten tuuli ”ulvoo” sovimme kovassa tuulessa suoraan, että siirtäisimme lähtöaikaa puolela tunnilla.

Meistä seitsemän lähti kohti Haltia ekstravaatteet päällä, tuiskulasit silmillä. Mieleeni muistui Haltin kesän valloitus muutaman vuoden takaa, sama tuuli.

Pakkasta oli vain –5 astetta, mutta tuo 15–20 metriä sekunnissa puhaltanut pohjoistuuli sai ilman tuntumaan jäätävän kylmältä. Tauot pidettiin selkä tuulta päin seisaaltaan pari minuuttia. Vastaantulijoita tuli muutamia ryhmiä.

Haltin varaustuvasta oli varattu meille yöpaikkoja. Kukaan ei kuitenkaan halunnut ahkiota vetää sinne asti, joten lounastauko oli helppo viettää varaustuvalla. Tauolla pohdimme; kuka lähtee ylös ja, jos joku haluaa kääntyä; miten menetellään? Niin ettei kukaan jäisi yksin.

Tuulen takia näkyvyys oli kaksi, neljä metriä. Haltin valloitukseen päätti lähteä viisi ja tuvalle jäi kaksi. Rinnettä noustessamme nousu meni aika vaivattomasti seuraillen puukeppejä (aurauskepin tyyppisiä). Juuri ennen huippua ne kuitenkin loppuivat, yritimme ketjussa etsiä seuraavaa keppiä ja kun ei löytynyt menimme navigaattorin avulla viimeiset 100–200 metriä huipulle, jotta postilaatikko löytyi.

MAHTAVAA! Tein sen, mietin mielessäni, vaikka kuvaa metallisesta postilaatikosta ottaessani en tuntenut sormissa enää edes kivun tunnetta, koska olivat niin jäässä ja tunnottomat. Alastulo kävikin paljon helpommin, sillä ilma kirkastui odottamatta ja saimme lasketella takaisin Haltin tuvalle upeissa maisemissa. Oltiin Pitsusjärvellä takaisin iltaseitsemältä.

Torstaina 8.4. ilman kirkastuttua edellisenä iltapäivänä saimme nauttia koko päivän auringosta. Aurinkorasvaa 50-kertoimella levitettiin joka tauolla ja silti naama punotti. Aurinko myös lämmitti ilmaa niin, että luovuin kuoriasusta ja hiihtelin merinovillakerrastossa.

Pidimme lounastauon Meekon varaustuvan edessä. Paljon rauhallisempi paikka, kun moottorikelkat kurvailivat vain autiotuvan edestä. Muutama ehti löytää geokätkönkin pihapiiristä sekä nautittiin auringosta, yksi bongasi kärpäsenkin tuvan eteläseinustalla.

Matka jatkui kohti Kuonnarjoen autiotupaa. Illemmalla aurinko vielä paistoi, mutta ilmassa tunsi tulevan yön viileyden, telttoja päästiin kasaamaan vasta iltaseitsemältä. Viikon kylmin yö, pakkasta 15 astetta.

Upeata hiihtää mahtavissa maisemissa.

Perjantai 9.4. matkaan lähdettiin kymmeneltä, aamupäivä oli kylmä. Kuitenkin auringon paistaessa ilma lämpesi ja sai taas riisua vaatteita.

Saarijärven autiotuvalla lounastauolla ollessa pääsi jo käyttämään puhelinta normaalisti. Oli toki kuulunut pitkin viikkoa vaihtelevasti.

Oli ihana soittaa läheiselle ihmiselle ja kuulla hänen ääntään viikon jälkeen. Kyyneleet vain valuivat poskia pitkin. Tajusin miten kova koti-ikävä minulla oli.

Onnellinen olo ihana vaellus ja seikkailumatka tehtynä. Matkaa kuitenkin Kilpisjärvelle oli vielä 12 kilometriä. Perille saavuimme ilta aurinkoa ihastellessamme n. klo 18.30.

#Vaeltaja

vistettuna Käsivarressa

pitä siellä lepopäivän. Ropilta lähtenyt yksinvaeltaja oli tullut tänne jo yhdentoista jälkeen ja pienen tankkauksen jälkeen päättänyt jatkaa kohti Puuvrasjoen kämppää. Teki siis yhden päivän aikana meidän kahden päivän vaelluksen.

Ropilla hän oli kertonut suuntanaan olevan Halti, koska oli runsaasti aikaa käytössä. Tuolla vauhdilla ja jaksamisella Haltille pääseekin helposti. Koska vettä sai joesta, oli iltatoimet normaalia joutuisammat ja pääsimme nauttimaan Kaskasjoen kirjaston palveluista.

Aamulla lämpötila oli lähellä nollaa, ja säätiedotus oli luvannut vesisadetta. Päivä olikin tuhnuinen ja koko matka loivaan ylämäkeen ja navakkaan vastatuuleen tuntui tuskaiselta. Useimpien mielestä vaelluksen tympein päivämatka. Mutta perille Puuvrasjoelle päästiin ja saatiin teltat pystyyn puuskaisessa tuulessa.

Lumesta taas vedet joten ilta venyi taas yli kymmeneen. Aamulla taas kuudelta ylös ja aamupalaa naamariin, että taas jaksaa punnertaa ahkiota eteenpäin. Päivän reitti oli melko yksinkertainen. Ensin 6,5 kilsaa länsiluoteeseen ja sitten 9,5 kilsaa luoteeseen. Hienossa säässä matka sujui mukavasti upeita maisemia katsellen.

Ailakkajärven rantakallioilla näkyi matkan päästä joku ihmeellinen rakennelma. Kameran zoomi paljasti sen paikalle roudatuksi asuntovaunuksi. Oliko se kalamaja vai mikä jäi arvoituksesi. Rannalla oli pari ukkoa pilkillä moottorikelkan reen kanssa. Kelkkaa ei näkynyt.

Ukot olivat vieraspaikkakutalaisia, joten heillähän ei ole oikeutta ajaa kelkalla, vaan paikallinen oli heidät siihen vetänyt ja oletettavasti oli tulossa myös hakemaan.

Järveä myöten hiihdimme viimeiset reilut kolme kilometriä ja pienen niemekkeen jälkeen kämppä pöllähtikin näkökenttään. Näytti olevaan ihan lähellä, mutta gepsin mukaan matkaa oli vielä lähes 800 metriä. Äkkiähän tuo jo meni. Taas teltat pystyyn, vettä järvestä ja Enchiladan paistoon.

Olipa hyvää.

Illalla tuvassa iltaa istuessamme, näkyi ikkunasta jono ahkion vetäjiä. Porukan hiihtäessä tuvan ikkunan ohi paljastui, että tuttujahan sieltä tuli. Njallan porukka perinteisellä kevätvaelluksella. Muutama teltta lisää pystyyn nasakassa tuulessa meidän kuuden teltan lisäksi.

Aamu valkeni upeana, muutama aste pakkasta, mutta iltapäiväksi oli luvattu lämpöasteita ja matka Terbmisjärven ja Tsahkaljärven välisessä laaksossa saattaisi olla melko lämmin.

Päästyämme Paihkasvaaran ja Dierpmesvarrin väliseen satulaan, rohkeimmat tempaisivat karvat irti suksien pohjasta ja lähtivät laskemaan kohti laaksoa. Me arkajalat uskalsimme ottaa karvat pois vasta lounastauolla.

Ensin kokeilimme puolipitkillä karvoilla, mutta lopulta kaikki ottivat karvat pois ja mentiin paljailla luiston maksimoimiseksi.

Päivä oli lämmennyt reilusti plussan puolelle ja aurinko porotti lähes pilvettömältä taivaalta. Pitkät kalsarit ja anorakki ahkioon, pipo

Leppoisa evästauko Ropin päiväretkellä.

taskuun ja silti hiki valuen taapersimme loivaan alamäkeen. Satulasta alaslaskiessa näkyi hienosti Halti-highway sekä Leville menevä kelkkareitti. Sen muutaman kymmenen minuutin aikana minkä laskimme mäkeä alas laskin ainakin 50 kelkkaa menossa Haltin suuntaan ja melkoinen määrä myös Levin suuntaan. Jotenkin hämmentävä näky.

Alhaalla Tsahkaljärvellä hiihdimme jonkin matkaa kelkkauraa ja ohi ajavien kaksitahtikelkkojen katku sai kaipaamaan jopa navakkaa vastatuulta ja ylämäkeä ylhäällä tunturissa. Viimeiset pari kilometriä maantienlaitaa tuntui jo melkein voitolta reitin tylsyydestä huolimatta.

Viimein pääsimme Retkeilykeskuksen pihaan ja saimme ottaa sukset pois jalasta ja vetovyöt lanteilta. 90 kilometriä upeata tunturimaisemaa hienossa seurassa takana. Nyt saunaan ja syömään. Paitsi että autot piti hakea Ropinsalmelta. Aamulla taas ylös ennen sianpieraisua, kahvit nassuun ja matka kohti omaa sänkyä.

Kiitokset **Jussi, Hansu, Pekka, Veli-Paavo, Annikki, Johanna** ja **Krisse**.

Paavo, Kavtsin siipeilijä

Retkeilyä Kemin edustalla

Hannu Liljamo

Kemin sisäsatamassa purjeveneet ovat talvitauolla.

Kemin edustalla on useita mahdollisuuksia retkeillä ja talvella hiihtää vuonna 1991 perustetun Perämeren kansallispuiston saariin Selkä-Sarvi, Pensaskari, Vähä-Huituri ja Iso-Huituri.

Näihin on kesällä mahdollista saada kuljetus Kemin sisäsatamasta tai Torniosta Leton veneilykeskuksesta.

Vuonna 2018 yhdistyksellämme oli veneretki Leton veneilykeskuksesta Selkä-Sarveen. Kemin sisäsatamasta on kesäisin mahdollista M/S Leilan kyydissä tutustua Kemin edustalla olevaan Laitakariin, jossa on ollut Laitakarin saha vuosina 1862–1939.

Auringon paistaessa 9.2.2021 aamupäivällä ajelen kodistamme Haukiputaalta Kemin sisäsatamaan, josta johtaa ladut Selkäsaareen ja merelle.

Muistan hyvin kuinka 1960-luvulla kokoonnuimme Sauvosaaren kansakoululta Kemin edustan jäälle hiihtämään. Pakkasta on nyt –20 astetta ja hernerokkasumu.

Hiihtelen kohti Selkäsaarta tunturisuksillani, jonka retkisiteet eivät sovi tämän päivän skinien latu-uriin.

Ilmassa on edellen lapsuudestani tuttu Kemin tuoksu. Muistan sanonnan ”Kemissä haisee raha”. Molemmin puolin Kemiä ajattelen itsekseni. Näkyvyyttä on vajaa kymmenen metriä.

Hetken päästä eteeni ilmaantuu rivi pitkiä kuusia ja nouseva latu. Olen saapunut Kemin Selkäsaareen.

1960-luvulla koulun jälkeen kiirehdimme aina suksilla kaksikin kertaa päivässä kiertämään Selkäsaarta.

Suomi ja Ruotsi mittelivät keskenään ja taskussani oli munkki- ja mehurahan lisäksi punainen kortti, johon sain piirtää rastin aina kun kävin Selkäsaaressa. Kävinhän minä. Useasti. Voitimme haastekilpailun.

Hiihdän läpi Selkäsaaren. Metsässä aurinko paistaa ja aiemmasta sumusta ei ole tietoakaan.

Muistan 1960-luvun kun hiihtelin täällä. Nyt vuonna 2021 kiertelevä ja kaarteleva latu ohjaa minut saaren päähän, josta kaarran lievää alamäkeä vasemmalle ja laskeudun meren jäälle.

Leveä, erinomainen latuura luisteluhiihtäjille ja leveän uran molemmin puoli ladut perinteisellä tavalla hiihtäville. Hiihtelen tasatyönnöin keskellä uraa kuin jotkut Vasa-hiihdossa kohti lapsuuteni Kemiä. Sumu on edelleen sankka.

Hiihtäessä latu-uralta tulee muutamia poikkeamia reitiltä oikealle. Jatkan eteenpäin kunnes kaarran oikealle. Jospa nyt suunta on Kemin sisäsatamaan.

Punnerran tasatyönnöin edelleen ja kuura tarttuu reppuuni ja anorakkiini. Päähineeni, rakkaan anoppini minulle tekemä, on jo täysin huurteessa. Vastaan työntelee kaksi nuorta miestä kohti Selkäsaarta. Oletan.

Tasatyöntöni jatkuvat. Horisontti on täysin sumussa. Edelleen. Mieleeni tulee että onkohan Kemikin. Parikymmentä metriä vielä. Eteeni ilmestyvät korkeat puut ja puisto. Ei sisäsatamaa.

Olenkohan Kemissä? Olen. Sillä näen minulle tutun Sauvosaarren kentän katsomon mustat istuimet rivissä.

Olin liian aikaisin suunnannut oikealle. Muistiini tulee kesäinen lämmin 60-luvun päivä kuinka kävin katsomassa Kemin Lyseon etuovea, josta löysin muiden joukosta minulle tutun nimen ja maininnan ”Tervetuloa oppikouluun 1.9.1966.”

Jatkan hiihtelyä oikaisten umpihangessa kohti Kemin sisäsatamaa. Vastaani tulee lukuisa joukko tukien päälle hinattuja purjelaivoja. Korkeitakin. Minun on helppo ymmärtää missä olen.

Rakennuksen kyltissä lukee Kemin Pursiseura. Ymmärrän miksi purret odottavat kesää ja +20 asteisia kesäpäiviä tuulen vieminä puhurin tarttuessa purjeisiin. Luovien.

Nyt toki 40 astetta eroavassa lämpötilassa, –20 astetta. Lähestyn P-paikalla odottavaa autoani.

Palaan ajatuksissani Kemin Lyseolle ja muistan minulle kerrotun tarinan. Rehtori Kittelä herrasmaiseen tapaansa kierteli arki-iltaisin koulun käytäviä tarkastaen että kaikki ikkunat ja ovet ovat kiinni ja että paikat ovat siistinä.

Kierroksen jälkeen hänellä oli tapana soittaa koulun silloiselle vahtimestari Eino Postille kysyen ”Onko Kemin lyseolla kaikki hyvin?”. Vastauksena piti aina antaa ”Kaikki on hyvin.”

Niin on minullakin. Olen autollani. Sumu on edelleen sankkaa. Tuttu tuoksu. Lapsuuteni Kemissä. Riennän Kemin lyseon lukiolle Kemin lyseon seniorit ry:n hallituksen kokoukseen. Minun koululleni sitten syyskuun ensimmäisen 1966.

Opettajahuoneen pöydälle jätän Tunturilatu-lehden.

Lapinkävijät Owla
Hannu Liljamo

Harinen on herätetty talviunesta

Kerrankin ollut tarpeeksi lunta. Hiihtokilometrejä on kertynyt komeasti ihan kotitanhuvilta.

Lumen määrä haittasi jopa Ovtsin perinteisen kevätkauden avajaisten järjestämistä. Auratulta tieltä on puolisen kilometriä kerhokämpällemme Hariselle, ja kahlaaminen kimpsujen ja kampsujen kera lähes metrisessä hangessa ei tuntunut hyvältä idealta.

Apupehtoorit huhkivat pari päivää linkoineen ja kolineen lumen kimpussa, ja kulkuväylä ja pihan polut olivat puhtaita. Suurkiitos.

Ovtsilaisia maskit päällä Harisella.

Avajaisten ohjelmaan on aina kuulunut pilkkikilpailu pikkusinteistään kuuluisalla Pikku-Harisella. Saaliin paino ei välttämättä ole väräyttänyt vaa'an kieltä, vaan mestaruus on selvitetty mittaamalla kalaisten yhteispituus. Voittopituus lienee alun toista metriä.

Tänä keväänä ei kuitenkaan päästy pilkkimään. Jää oli turhan ohutta ja sille oli kertynyt parikymmentä senttiä vettä.

Vaikea koronatilanne on vaikeuttanut kerhon toimintaa eikä esimerkiksi jokakuisia kerhoiltoja ole voitu järjestää. Annettuja koronaohjeita noudatettiin Harisella tiukasti. Sisätiloissa ei ollut kymmentä enempää samanaikaisesti ja istuimme kiltisti kymmenen tulkusen päässä toisistamme maskit kasvoilla.

Ensimmäiset saapujat keittivät kahvit termariin, ja jokaisella oli omat eväät mukana. Edellisten vuosien yhteisherkut olivat kaunis muisto vain.

Osa parista sadasta edesmenneen Ovtsin puheenjohtajan **Arvo Anivuon** arvokkaasta Lappi- ja retkeilyaiheisista kirjoista on sijoitettu Hariselle. Tutustuimme kirjaston teoksiin, ja monet kerholaisistamme lainasivat kirjoja kotiin luettaviksi.

Ritvis piti hauskan tietokilpailun Pohjolan oudoista sanoista. Ei ollut liian helppo. Pienet vihjaukset sanan merkityksestä auttoivat joskus.

”Olisihan tuo nyt pitänyt tietää/muistaa”, oli kuitenkin yleinen loppukommentti. Kikavesi, loijakka ja rante – ei ihan jokapäiväisessä käytössä olevia käsitteitä.

Lumi oli upottavaa höttöä. Hiihto tavallisilla suksilla olisi ollut liki mahdotonta. Maija, Ulla ja Ilkka päättivät kokeilla lumikenkäilyä. Luistoa ei ollut, pitoa oli sen edestä.

Vanhanajan suurisompaiset sauvat osoittautuivat korvaamattomiksi avuiksi. Opiksi oli myös se, että lumikenkien remmit kannattaa näemmä kiinnittää kunnolla. Irronneen lumikengän köyttäminen takaisin talvikenkään metrisessä lumessa oli todella haasteellista.

Maija ja Ilkka lumikenkäilemässä.

Kerho tekee useita retkiä Keski-Suomen luontokohteisiin konsa lumet sulavat ja koronatilanne helpottaa. Ovtsin Susi-Kiisan kerhoviikko on elokuun lopussa.

Päivä pitenee ja muuttolintuja tulee koko ajan lisää. Nyt on paras aikea lähteä lähiretkelle luontoon.

Ilkka Vatanen

PETIPAIKKAVARAUKSIA 2021

VANHA KÄMPPÄ (10 + 4 paikkaa)

17.6.–19.6.	Jäsenvaraus (2/14)
19.6.–26.6.	Kämppätoimikunta talkoot
7.7.–11.7.	Jäsenvaraus/ partiolaisia
24.7.–31.7.	VaVa-leiri
2.8.–8.8.	Geatki/partiolaisia
20.8.–21.8.	Ovtsi
28.8.–4.9.	Kolbma
4.9.–11.9.	Kavtsi
11.9.–18.9.	Logi
27.9.–4.10.	Jäsenvaraus (1/14)

SUSI-OSKARI (5 paikkaa)

8.6.–11.6.	Kämppätoimikunta
13.6.–19.6.	Jäsenvaraus (5/5)
19.6.–26.6.	Kämppätoimikunta talkoot
7.7.–11.7.	Jäsenvaraus/ partiolaisia
24.7.–31.7.	VaVa-leiri
2.8.–8.8.	Geatki/partiolaisia
28.8.–29.8.	Ovtsi
4.9.–11.9.	Jäsenvaraus (5/5)
11.9.–18.9.	Jäsenvaraus (5/5)
18.9.–25.9.	Jäsenvaraus (5/5)
1.10.–3.10.	Njalla

KOIRA-OSKARI (5 paikkaa)

14.6.–19.6.	Jäsenvaraus (5/5)
19.6.–26.6.	Kämppätoimikunta talkoot
7.7.–11.7.	Jäsenvaraus/ partiolaisia
18.7.–24.7.	Jäsenvaraus (5/5)
24.7.–31.7.	VaVa-leiri
2.8.–8.8.	Geatki/partiolaisia
28.8.–29.8.	Ovtsi
11.9.–18.9.	Jäsenvaraus (5/5)
1.10.–3.10.	Njalla

SUSI-TALAS (10 paikkaa)

27.5.–3.6.	Jäsenvaraus (10/10)
5.6.–12.6.	Kämppätoimikunta talkoot
27.6.–4.7.	Jäsenvaraus (3/10)
3.7.–4.7.	Jäsenvaraus (2/10)
26.7.–31.7.	Jäsenvaraus (2/10)
11.9.–18.9.	Jäsenvaraus (10/10)
23.9.–30.9.	Jäsenvaraus (4/10)

SUSI-KIISA (8 paikkaa)

4.6.–6.6.	Jäsenvaraus (1/8)
12.6.–19.6.	Kämppätoimikunta talkoot
19.6.–22.6.	Jäsenvaraus (2/8)
23.6.–30.6.	Logi
1.7.–3.7.	Jäsenvaraus (2/8)
17.7.–24.7.	Jäsenvaraus (8/8)
21.8.–28.8.	Ovtsi
8.9.–15.9.	Tsietsa
15.9.–19.9.	Njalla

Ajan tasalla olevat petipaikka-varaukset löytyvät verkkosivuilta kämppien varauskalentereista.

PETIPAIKKA-VARAUKSIA 2022

VANHA KÄMPPÄ (10 + 4 paikkaa)

26.3.–2.4.	Geatki

AIHKIN VARAUKSIA 2021

31.5.–4.6.	Jäsenvaraus
11.6.–19.6.	Jäsenvarauksia
19.6.–26.6.	Kämppätoimikunta talkoot
26.6.–7.7.	Jäsenvarauksia
24.7.–31.7.	VaVa-leiri
2.8.–8.8.	Geatki/partiolaisia
8.8.–24.9.	Jäsenvarauksia
30.9.–4.10.	Jäsenvaraus

AIHKIN VARAUKSIA 2022

26.3.–2.4.	Geatki
2.4.–30.4.	Jäsenvarauksia

ALUE- JA AVAINMAKSUT 2021

Kiinteistöjen aluemaksut
(koskevat myös päiväkäyntejä jos käyttää palveluja):

- **Susikyrö (viite 505)** aluemaksu jäsenille **10 €/vrk/hlö**, ei-jäsenille **15 €/vrk/hlö**
- **Susi-Kiisa (viite 709)** aluemaksu jäsenille **7 €/vrk/hlö**, ei-jäsenille **10 €/vrk/hlö**
- **Susi-Talas (viite 602)** aluemaksu jäsenille **7 €/vrk/hlö**, ei-jäsenille **10 €/vrk/hlö**
- Aluemaksua ei peritä alle 12-vuotiailta lapsilta.
- Aluemaksut suoritetaan kämpissä oleviin lippaisiin tai kämpän viite-numerolla Tunturiladun tilille **FI11 4108 0010 3176 86**.

VARAUSTENHOITAJA SEKÄ AVAINANOMUKSET JA -PALAUTUKSET
Sirpa Alapuranen
050 597 5811
Vallikatu 5–7 A4, 02650 Espoo
varaukset(at)tunturilatu.fi
sirpa.alapuranen(at)luukku.com

Aihki (viite 806)
vuokra **30 €/vrk/koko mökki.**

Viikkomaksut
(koskee kämpän kaikkien petipaikkojen varaamista viikoksi):

- **Susikyrö vanha kämppä 600 € (viite 505)**
- **Susi-Oskari 250 € (viite 505)**
- **Koira-Oskari 250 € (viite 505)**
- **Susi-Kiisa 275 € (viite 709)**
- **Susi-Talas 350 € (viite 602)**

Susikyrön auton-lämmitystolppien käyttö **2 €/lämmityskerta** (4 tuntia).

- Auton lämmitystolppien käyttömaksu maksetaan Pekan Oskarin eteisessä olevaan lippaaseen ja merkitään sähkön käyttäjän nimi samassa paikassa olevaan vihkoon.

Kämppäavaimet

- Kämppäavaimen lunastusmaksu on **120 €**. Avaimen palautuksen tapahduttua maksua ei palauteta. Avainanomuslomake löytyy verkkosivuilta kohdasta kämppäavaimen lunastus.

www.tunturilatu.fi

TUNTURILADUN RETKIMUISTIO

12.–19.6. Alkukesän vaellus Muotkatunturin erämaa-alueelle (Owla)
Ilm. Tapio Siikaluoma, 044 260 4855, tapio.siikaluoma@gmail.com tai Jukka Parviainen, 040 531 6234, jukka.parviainen@outlook.com viim. 1.5.

20.6. Kävelyä Martimoaavalla (Owla)
Ilmoittaudu Hannu Liljamo, 044 322 3646, hannu.liljamo@gmail.com viimeistään 14.6.

8.–11.7. Tankarin–Revonlahden retki (Kumpe)
Lähtö Joensuusta to 8.7. aamupäivällä, illalla merimatka Jenny-yhteysaluksella Tankariin, majoittuminen, ”saaristolaiselämää” Tankarissa. La 10.7. iltapäivällä merimatka takaisin Kokkolaan ja siirtyminen bussilla Revonlahdelle, majoittuminen Motelli Taukokartanoon, menomatkalla tutustuminen Raahen alueen Kastellin linnaan (Suomen suurin jätinkirkko). Su 11.7. Revonlahden ja Siikajoen historiallisia kohteita ja kotimatka, perillä Joensuussa klo 18–19 menn. Mukaan otetaan naapurikerho Tsietsan väkeä, mikäli bussissa ja majoituksessa on tilaa. Ilm. 31.5. menn. Onni Voutilaiselle onskiv@gmail.com (p. 050 365 6138) tai Jouko Koivulle jouko.koivu@kotinet.com (p. 045 112 4712).

17.–24.7. Tunturikasvikurssi Kilpisjärvellä (Owla)
Ilm. Aino Hämäläinen, 040 770 6282, aino.hamalainen@oulu.fi viim. 1.6.

21.8. Kävelyä Tervareitillä (Owla)
Ilmoittaudu Hannu Liljamo, 044 322 3646, hannu.liljamo@gmail.com viim. 16.8.

24.–31.7. Kesävaellus Sarekissa Ruotsin Lapissa (Kavtsi)
Jos koronatilanne suo, lähdemme vaeltamaan ensi kesänä Sarekin kansallispuiston majesteetillisiin maisemiin (varasuunnitelmana vaellus samana ajankohtana Suomen puolella). Mikäli kiinnostuit, merkitse ajankohta kalenteriin ja laita viestiä järjestäjille niin saat ensimmäisenä tietoa myöhemmin täsmentyvistä suunnitelmista. Järjestäjät: Mika Kiiski kiiski.mika@gmail.com, 050 381 3894 ja Kirsi Hiltunen kirhan@welho.com

30.7.–7.8. Perheleiri ja nuorisovaellus Lemmenjoella (Geatki)
Perheleirille voivat osallistua alakouluikäiset lapset yhdessä läheisen aikuisen kanssa. Leiripaikkana on joko Härkäkoski tai Ravadas. Leirillä majoitutaan teltoissa ja tehdään päiväretkiä lähimaastoon. Vaellus toteutetaan Lemmenjoen alueella. Päätteksi ruokailu, sauna ja yöpyminen Ahkun Tuvalla. Tied. ja ilm. 15.6. menn. Satu Ojala p. 050 523 4844 tai osatu7997@gmail.com

31.7.–8.8. Kesävaellus Saltfjelletin kansallispuistoon (Owla)
Ilm. Aino Hämäläinen, 040 770 6282, aino.hamalainen@oulu.fi tai Ritu Virrankari, 044 530 1606, rullalotta@gmail.com viim. 1.6.

4.–11.9. Kerhoviikko Susikyrössä (Kavtsi)
Kerhoviikolle on varattu Susikyrön vanha kämppä, jossa on 14 vuodepaikkaa sekä kankaalla on runsaasti telttapaikkoja. Tänä vuonna osallistujat maksavat kerholle aluemaksun yöpymisten mukaan 10€/yö. Kerhoviikolle etusija on Tunturikerho Kavtsin jäsenillä. Ohjelmavaihtoehtoja ovat: 1. Vaellus Hetta-Pallas -kansallispuiston pohjoisosiin osittain vähemmän kuljetuille alueille. 2. Päiväretkiä eri puolille Susikyrön lähistöllä olevia maastoja. Osaan on tarkoitus mennä parilla henkilöautolla kimppakyydein tai 3. voit tehdä omatoimiretkiä Susikyröstä. Vaellusta lähtee vetämään Juha Kelkka ja päiväretkiä yhdessä osallistujien kanssa ideoi Markku Arola. Ilm. ja tied. 31.7. mennessä Markku Arola p. 0500 777 554, markku.arola@kolumbus.fi tai Juha Kelkka p. 050 332 3239, juhake1960@gmail.com

11.–18.9. Ruskaviikko Hossa (Kumpe)
Ruskaviikolla mahdollisuus tehdä joko päiväretkiä tai lähteä pidemmälle vaellukselle. Majoituskohteet ovat Hossan kansallispuistossa, Jatkojärven rannalla sijaitsevat hirsinen savottakämppä (6 kerrossänkyä/12 hlö) ja saman pihapiirin Jatkonsalmen pääpirtissä (14 kerrossänkyä/28 hlö). Viikon aikana tehdään vaellus Hossan kansallispuiston alueella. Matkavaraukset: matti.nylander@gmail.com p. 044 526 1145 ja vaeltajien osalta onskiv@gmail.com p. 050 365 6138. Retkikansiossa jo olevat matkavaraukset huomioidaan. Varausten ennakkomaksu ilmoittautuneille on 40 €. Kumpen tili FI34 1040 3500 3554 29. Eräpäivä 15.6.2021. Maksuun tunnistetieto: Ennakkomaksu Hossa 2021.

Ruskavaellus Paistuntureilla 11.–18.9. tai päiväretkeilyä Susi-Kiisalla yöpyen 8.–15.9. (Tsietsa)
Kokoonnumme Susi-Kiisalle la 11.9. ja lähdemme telttavaellukselle kohti Karigasniemen Ailigasta Kevon luonnonpuiston rajoja hipoen. Kotimatka 18.9. kimppakyydein. Vaihtoehtona on nauttia ruskan väreistä päiväretkeillen Kiisalta. Tiedustelut ja ilmoittautuminen 7.8. mennessä 040 722 0630 Marjatta tai marjatta.nuutinen@gmail.com. Ilmottautumismaksu 15 € Tsietsan jäsenet, 25 € muut.

10.–12.9. Retkeilyn peruskurssi Tiilikkajärven kansallispuistossa (Owla)
Ilmoittaudu Unto Ojalehto, 040 836 6462, unto.ojalehto@gmail.com viim. 1.7.

11.9.2021 Päiväretki Syötteen kansallispuistoon (Owla)
Ilmoittaudu Aino Arvola, 050 594 3423, aino.elmiina@gmail.com viimeistään 2.9.

17.–25.9. Ruskaviikko Rukalla (Geatki)
Viikon aikana tehdään päiväretkiä tai on mahdollista lähteä omatoimivaellukselle Karhunkierrokselle. Viikoksi on varattu 10 hengen tasokas mökki Rukalta. Tied. ja ilm. elokuun loppuun mennessä Juhani Lahtinen juhani.lahtinen@pp3.inet.fi tai 040 545 1681.

18.–25.9. Syyskerhoviikko Akumajalla (Owla)
Ilm. Hannu Liljamo, 044 322 3646, hannu.liljamo@gmail.com viim. 25.8.

9.10. Römppäviikko Abiskossa (Owla)
Ilm. Jukka Parviainen, 040 531 6234, jukka.parviainen@outlook.com tai Aino Hämäläinen, 040 770 6282, aino.hamalainen@oulu.fi viim. 25.8.

Huom. Tapahtumat löytyvät myös Tunturiladun verkkosivuilla olevasta tapahtumakalenterista!
Yritetään saada vastinetta retkien järjestäjille. Yksi parhaista palautteista on runsas osallistuminen. Huomioi myös mahdolliset yhteiskuljetukset retkikohteisiin. Niitä kannattaa tiedustella, vaikka kohteena on ”omat polut” retkikohteen suunnassa.

Tunturilatu-lehden 3/2021 retkimuistioon julkaistavaksi tarkoitettu aineisto tulee toimittaa viimeistään 3.8. osoitteella osatu7997@gmail.com
Verkkosivuille kerhot päivittävät itse tulevat tapahtumat ja ilmoittavat tiivistetyt tiedot myös lehden retkimuistiota varten. Ilmoituksen vähimmäistiedot (Tunturiladun ja Suomen Ladun nettikalenterit):
• alkamis- ja päättymisajankohta • kokoontumispaikka (osoite) • viimeinen ilmoittautumispäivä • yhteyshenkilön nimi, sähköpostiosoite ja puhelinnumero

KÄMPPÄTOIMIKUNNAN KUULUMISIA

Kämpät pysyvät kunnossa, kun niitä käytetään huolella

Meillä on kolme hienoa kämppäaluetta jäsenistömme käytettävissä, Kiisa, Susikyrö ja Talas.

Kämpissä on kansio, jossa ovat kiinteistötiedot ja pelastussuunnitelma.

Tässä kirjoituksessa käsitellään kämppiin ja käyttäjiin liittyvänä erilaisia turvallisuusasioita koskien talvi- ja kesäkäyttöä.

Susikyrö on ainoa paikka missä on sähköä. Parkkialueella on lämmitystolppia ja niitä voi käyttää vain auton moottorilämmittimellä moottorin lämmittämiseen.

Käyttäjien tulee muistaa, että kämpillä ei ole kiinteistöhuoltoa tunturiladun järjestämänä ja näin ollen olemme ja liikumme omalla vastuullamme. Esimerkiksi jos talviaikaan liukastumme, tai mahdollisesti katolta putoaa lunta niskaan. Susikyrössä ulkopuolinen urakoitsija auraa tien ja parkkipaikan.

Talviaikaan me käyttäjät joudumme tekemään käsilumityöt niiltä osin mitä liikkumisemme helpottamiseksi kämpällä olevien eri toimintojen pääsylle on tarvetta. Puhdistamme esimerkiksi portaat, kuistit, liiterin edustan ja puuceen polut ja edustan.

TULISIJAT / HORMIT

Ennen lämmityksen aloittamista varmistetaan ettei savupiipun yläpää ole lumen peitossa.

Ensimmäisenä kannattaa tulipesään laittaa vähän paperia, jolloin näkee alkaako piippu vetämään savua. Piippuun on saattanut muodostua niin sanottu ilmalukko, joka yleisemmin aukeaa jonkin verran paperia polttamalla.

Kesällä sateiseen aikaan ja talvella kun tilat ovat kylmät, huoneisiin muodostuu kosteutta.

Parhaiten kosteuden saa pois kun lämmittämisen aikana huonetta tuuletetaan jonkin aikaa.

Ennen kaikkea talvella, mutta myös kesällä on hyvä jättää hormipelti hieman auki, näin kosteus kämpästä vähenee ja samalla ehkäistään hormiin muodostuvaa ilmalukkoa.

Varsinkin talvella, mutta myös kesällä, olkoon tulisija sekä hormi tehty mistä materiaalista tahansa sisällä tai ulkona, lämmitys tulee aloittaa pienillä puumäärillä, jotta rakenteet lämpiävät hitaasti eikä vaurioita rakenteisiin synny. Muutenkaan ei isoja roihuja kannata pitää.

Pois lähtiessä tyhjennetään jäähtyneet kekäleet ja tuhkat uunista ja tuhka-astiasta, jotta seuraavan on mukavampi aloittaa lämmitys.

Vesipadan lämmittämisen aloituksessa pata on noin puolillaan vettä. Pienillä puilla ja pienellä puumäärällä ja vasta sitten, kun puut palavat kunnolla, täytetään pata sillä määrällä vettä mitä tarvitaan.

Jos pata laitetaan ensimmäisenä täyteen vettä, tulipesään ja hormin alkuun muodostuu kosteutta, jolloin hormi ei ala helpolla vetämään, ja savut tulevat sisälle.

Kuuman lämmittimen päällä ja välittömässä läheisyydessä ei ole tarvetta kuivattaa vaatteita. Liian moni tulipalo on saanut alkunsa kiukaan tai lämmittimen päälle pudonneesta vaatteesta. Retkeilijöinä ollaan huolellisia kuivatuksessa.

VESIASTIAT

Lähtiessä kämpiltä vesiastiat tyhjennetään, etteivät ne talvella jäädy ja halkea.

Kesällä saattaa tulla mieleen että jätän seuraavalle tulijalle puhdasta vettä valmiiksi, niin on toisen mukava tulla. Hieno ajatus, mutta ei kannata jättää, koska emme tiedä milloin seuraava tulee kämpälle.

Veden ei tarvitse kovin kauaa olla astiassa kun pintaan muodostuu ”rasvaisen oloinen kalvo” sekä astian reunoille likakerros. Se lähtee pois pesemällä, mutta on ikävän näköinen.

Kämpässä on alkusammutusvälineenä jauhesammutin sekä sammutuspeite, kesällä kaivossa, purossa, lammessa tai järvessä vettä ja talvella lunta.

Mikäli joudutte käyttämään sammutinta tai sammutuspeitettä, ilmoittakaa kämppäisännälle tai jollekin kämppätoimikunnan jäsenelle (katso yhteystiedot Tunturilatu-lehdestä 1/2021 tai verkkosivuilta www.tunturilatu.fi) niin mahdollisimman nopeasti pyrimme toimittamaan uuden tilalle.

Kämpissä on myös palovaroittimet ja häkävaroittimia. Toivomme, että jokainen tulija varmistaisi, että varoitin toimii. Se on omalta osaltaan myös henkilöturvallisuutta.

Mikäli joku vahinko tapahtuu, hoidamme itse virallisten pyytämisen paikalle sekä ilmoitamme kämppätoimikunnalle. Dokumentoi tapahtunut vahinko tekstinä sekä valokuvilla ja toimita ne kämppäisännälle tai kämppätoimikunnan jäsenelle.

Poistumistiet kannattaa pitää vapaana erilaisista tavaroista. Vahinkotilanteessa ei ole aikaa siirrellä esteitä pois ettei kukaan tilassa oleva niihin kaatuisi.

Kaasulieden huolellinen sammuttaminen käytön jälkeen on myös tärkeä turvallisuusasia. Pois lähdettäessä muistetaan sulkea kaasupullon venttiili.

Kaasupulloa vaihdettaessa suljetaan kaikki venttiilit, liesi ja kaasupullo. Vasta sen jälkeen irrotetaan kaasupullon venttiili ja kiinnitetään se takaisin uuteen pulloon.

Kämppätoimikunta toivoo käyttäjiltä havaintoja puutteista, huoltoa ja / tai korjausta vaativista toimenpiteistä.

Nautitaan kämpillä olostamme ja pidetään yhdessä huolta niistä.

Markku Salminen
kämppätoimikunnan jäsen

SUNNUNTAI 25.7. – LAUANTAI 31.7.2021

Kesällä VaVa-leirille Susikyröön!

Vielä muutama mahtuu mukaan.

Leiri on Enontekiön Yli-Kyrössä Tunturiladun Susikyrön alueella, järjestäjänä Tunturikerho Kavtsi ry. Leiri alkaa sunnuntaina iltanuotiolla ja päättyy seuraavana lauantaina aamupalaan.

Kavtsi ry:llä on vahva tahto päästä järjestämään leiri. Lehden mennessä painoon tilanne näyttää hyvin toiveikkaalta. Lopullinen päätös järjestämisestä tehdään kesäkuun lopussa. Tapahtuma toteutetaan maan hallituksen koronaohjeita noudattaen.

Viikon aikana opetellaan retkeilytaitoja, retkeillään, kalastetaan, melotaan, leikitään... Tehdään (säävaraus) yönyli vaellus lähitunturiin.

Leiri on tarkoitettu lapsille muiden läheisten aikuisten kuin vanhempien kanssa. Läheiset voivat olla mummi, ukki, kummi, setä, täti... Lasten suositusikä on 6-15 vuotta. Vanhemmat jäävät viettämään laatuaikaa kotiin!

Leirillä majoitutaan kämpissä (Vanha kämppä 14 paikkaa, Susi-Oskari 5 paikkaa, Koira-Oskari 5 paikkaa) tai teltoissa. Sisämajoituspaikat jaetaan ilmoittautumisjärjestyksessä. Pari sähkötöntä asuntovaunu/-autopaikkaa on. Ruuat ovat järjestäjien leirillä valmistamat.

Osallistumismaksu sisältäen ruokailut: lapset 70 €, aikuiset 140 €
(sis. 60 € aluemaksun 6 yön osalta).

Ilmoittautuminen 1.2.-28.6.2021 välisenä aikana maria.sederlof@elisanet.fi
Paikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä, mukaan mahtuu noin 40 osallistujaa. Ilmoittautuminen on sitova, kun ennakkomaksu 50 € on maksettu kerhon tilille FI53 1244 3500 0628 21. Loppumaksu maksettava 5.7.2021 mennessä. Ilmoittautumisen yhteydessä ilmoitetaan majoitustoiveet ja mahdolliset ruokarajoitukset. Varauksen peruuntumisesta ilmoitettava välittömästi.

Kavtsilla on jonkun verran vuokrattavaa retkivälineistöä. Pyritään myös tarvittaessa auttamaan puuttuvien retkivälineiden lainaamisessa. Ota tarvittaessa yhteyttä Sirpa Karvoseen, sirpakarvonen77@icloud.com

Vastuuhenkilöitä ovat:

Marita Maula, leirivastaava,
marita.maula@kolumbus.fi, 040 509 4412

Maria Sederlöf, taloudenhoito, ilmoittautumiset, maria.sederlof@elisanet.fi,
040 725 8469

Sirpa Alapuranen, emäntä,
sirpa.alapuranen@luukku.com, 050 597 5811

Inka Helenius, emäntä,
helenius.inka@gmail.com, 050 567 6315

Sirpa Karvonen, ohjelma, retkivarusteet,
sirpakarvonen77@icloud.com,
040 539 9023

Hannu Maula, renki

ERÄTAITOJA JA ELÄMYKSIÄ!

Avain lahjaksi!

Oletko miettinyt, että tunturilatulaiselle mieleinen lahja on kämppäavain. Sen voi ostaa lahjaksi henkilölle joka on ollut Tunturiladun jäsen vähintään vuoden.

Tiedustelut:
Sirpa Alapuranen,
p. 050 597 5811
sirpa.alapuranen
@luukku.com

KAUPPA AUKI

MYYTÄVÄT TARVIKKEET

	á
Hihamerkki	1,70
Pinssi	1,70
Susimerkki	5,00
Susimerkki nauhalla	6,80
Tunturilatu-tarrat (12 pientä tarraa)	2,00
Tunturilatu-tarra (iso)	1,30
Viiden vuosikymmenen vaellus -kirja	15,00
Kuudes vuosikymmen -kirja	15,00
Historiikit (kaksi kirjaa)	25,00

Susimerkit myydään vain vihityille susille.

Maksuasioista:

Tunturiladun pankkitili on **Oma Säästöpankki FI11 4108 0010 3176 86**. Tälle tilille maksetaan kaikki Tunturilatua koskevat maksut.

Tunturiladun tarvikkeita voi tilata yhdistyksen taloudenhoitajalta: helenius.inka@gmail.com
Tarvikkeet toimitetaan postitse tai sopimuksen mukaisesti. Tarvikkeita on myynnissä myös Tunturiladun yleisissä tapahtumissa.

Geatkin mukana Lemmenjoelle ja Rukalle

Tunturikerho Geatki järjestää kesällä sekä perheleirin että nuorisovaelluksen Lemmenjoelle 30.7.-7.8.2021

Leirin ja vaelluksen aikana yövytään teltoissa. Leirillä tehdään päiväretkiä lähimaastoon ja ohjelmassa on muutakin kivaa leiriohjelmaa. Leiri on tarkoitettu alakouluikäisille lapsille, jonne he voivat osallistua äidin tai isän tai muun läheisen aikuisen seurassa. Leirille on bussikuljetus Huittisista. Leiri toteutuu, jos lähtijöitä on 20 ja koronarajoitukset eivät enää estä leirin järjestämistä.
Tied. ja ilm. 15.6.2021 mennessä p. 050 523 4844 Satu Ojala tai tunturikerhogeatki@gmail.com

Nuorisovaellus toteutetaan Lemmenjoen maastossa.
Vaellukselle voivat osallistua yläkouluikäiset ja aikuiset vaeltajat.
Tied. ja ilm. 15.6.2021 mennessä mika.e.viljanen@gmail.com

Sekä leirin että vaelluksen päätteeksi saunotaan, ruokaillaan ja majoitutaan Ahkun Tuvalla. Kotimatkalle lähdetään lauantaiaamuna 7.8.2021.

Kerhon Ruskaviikkoa vietetään Rukalla 17.-25.9.2021

Viikoksi on varattu tasokas mökki ja viikon aikana tehdään päiväretkiä tai sitten on mahdollista lähteä omatoimivaellukselle Karhunkierrokselle. Tied. ja ilm. elokuun loppuun mennessä Juhani Lahtiselle p. 040 545 1681 tai juhani.lahtinen@pp3.inet.fi

Reissujen kokonaiskulut määräytyvät lähtijöiden määrän mukaan.

Tervetuloa!

Tunturikerho
Geatki ry

Uudet kangasmerkit ovat nyt saatavissa!

Susijärjestelmä sai uuden arkikäyttöön tarkoitetun susimerkin edelleen käytössä olevan perinteisen merkin rinnalle. Tavoitteena on madaltaa kynnystä susimerkin käytöstä yleensä sekä tehdä susijärjestelmää tunnetuksi. Merkki on kaikille susiarvoille samanlainen.

Tunturiladun merkistä on teetetty myös samantapainen kangasmerkki.

Merkkien taustalla on liimapinta, joten ne voi joko ommella tai silittää kiinni kohteeseensa.

Merkkien hinta on 2 e/kpl tai 5 e/ 3 kpl.
Saatavana kun "kauppa on auki" eli Tunturiladun tapahtumien yhteydessä tai ottamalla yhteyttä Inka Heleniukseen helenius.inka@gmail.com

TUNTURILADUN SYYSPÄIVÄT JA SUSIAISET

1.-3.10.2021

Ylikyrö, Vuontispirtti

Perjantaina 1.10.

17–22	Saapuminen ja ilmoittautuminen
17–19	Päivällinen
18–21	Saunat
20–21	Iltapala

Lauantai 2.10.

8–9.30	Aamupala ja ilmoittautuminen jatkuu
9.30	Lipunnosto
10.00	Hallituksen kyselytunti
11.00	Syyskokous
12.30	Lounas + kokouskahvit
14.00	Retki Veli Koljosen ateljeehen tai retki Montelinmajan uutta ilmettä ihmettelemään
15–20	Saunat
17–19	Päivällinen
19.30	Susiaiset
20.30	Iltapala
21.30	Lauluhetki

Sunnuntai 3.10.

8–9.30	Aamupala
10	Ulkoilua
11	Lounas
12	Lipunlasku

Osanottomaksu 15€

Hinnat Vuontispirtillä:

Mökki 60€/ vrk, pelkkä mökki omin liinavaattein

2 hh 49€/hlö/vrk aamupalalla
1 hh 67€/hlö/vrk aamupalalla

2 h mökki 49€/hlö/ aamupalalla
3-4 h mökki 42€/ hlö aamupalalla

Aamupala 9€/hlö
Keittolounas 9.50€/hlö
Päivällinen 16€/hlö

ILMOITTAUTUMINEN 15.09.2021 mennessä

Raiski, Raija Palosaari
raiski.palosaari@gmail.com

Ilmoittautumisen yhteydessä laita varaukset majoituksesta ja ruokailuista sekä retkestä Veli Koljosen ateljeehen.

Lisätietoja 040 616 3612

Tervetuloa Vuontispirtille!

Suomen Latu palkitsi kuukauden ulkoiluteon

Tunturikerho Tsietsa otti hoitaakseen kaksi laavua Lapinlahdella

Marita Jääskeläinen

Tsietsan varapuheenjohtaja Päivi Korolainen Haatainniemen laavulla.

Tunturikerho Tsietsaan kantautui kaikuja, että Metsähallitus etsiskeli ylläpitäjää kahdelle laavulle.

Huuhkajanniemen ja Haatainniemen laavut Älänteen alueella, Lapinlahdella (ent. Varpaisjärvi), olivat Tsietsalle ennestään tuttuja ja mieluisia retkikohteita. Niinpä asia kiinnostikin tsietsalaisia. Koska Tunturikerho Tsietsa oli samaan aikaan rekisteröitymässä, se mahdollisti myös virallisten sopimusten tekemisen.

Tunturikerho Tsietsan hallitus päättikin lähteä mukaan operaatioon. Tavoitteena oli tietysti laavujen pitäminen edelleen aktiivisessa retkeilykäytössä, mutta sen lisäksi Tsietsa halusi myös aktivoida jäsenistöään tekemään yhdessä talkoilla merkityksellistä työtä retkeilyn hyväksi ja saada sen kautta myös näkyvyyttä ja uusiakin jäseniä.

Moni asia mietitytti.

–Miten hyvin saamme mukaan vapaaehtoisia ja löytyykö kuljetuksiin ja muihin töihin välineistöä, olivat käytännön murheita, kertoo **Päivi Korolainen**.

–Joskus on vain otettava riskejä ja yritettävä tartuttaa omaa innostustaan muihin, hän kuitenkin lisää nauraen.

Kesän kynnyksellä 2020 tehtiin Metsähallituksen kanssa sopimus Haatainniemen ja Huuhkajanniemen laavujen ylläpidosta Älänteen alueella, Lapinlahdella. Laavujen puuhuolto, huussien tyhjennys ja siistiminen kuuluivat sopimukseen. Tsietsa perusti neljän hengen työryhmän, joka päävastuullisena suunnitteli ja huolehti laavujen asioista. Työ alkoi heti siivous- ja puutalkoilla.

Vuoden mittaan kävi ilmi, miten tärkeitä nämä reitit ja laavut ovat lähiseutujen ihmisille ja kauempaakin tuleville. Erityisesti lähempänä tietä olevalla Huuhkajankierroksen laavulla kävijämäärät lisääntyivät huimaa vauhtia vuoden mittaan. Myös Haatainniemessä kävijöitä oli selvästi enemmän kuin ennen. Se on hieman kauempana, noin viiden kilometrin päässä oleva erämaahenkinen Natura-alueiden keskellä oleva niemi, jolla on hienoja hiekkarantoja, soita ja marjaisia kangasmetsiä ja -harjuja.

Haatainniemeen menevä reitti on tällä hetkellä pitkältä matkalta huonossa kunnossa. Pitkospuut ovat lahonneet ja etenkin tulva-aikoina reitti on osin täysin kulkukelvoton. Suunnitelmissa onkin kunnostaa pitkospuut ja reitti muutenkin.

–Toivomme, että Metsähallitus tulee vielä mukaan yhteistyöhön materiaalin kanssa. Lisäksi olemme käyneet keskusteluja yhteistyöstä Lapinlahden kunnan kanssa hyvässä hengessä. Meillä on yhteiset tavoitteet saada lisättyä ihmisten hyvinvointia ja terveyttä lähiretkeilyn avulla, kertoo Päivi Korolainen.

Tsietsan tekemä rohkea päätös alkaa ylläpitää kahta retkeilylle tärkeää laavua tuottaa iloa ja liikettä monille. Hienoa työtä ulkoilun edistämiseksi!

Teksti: **Päivi Korolainen ja Anne Rautiainen**

Kuva: **Marita Jääskeläinen**

Pääsiäinen Koitajoella

Tekisi mieli lähteä retkeilemään tai vaeltamaan jonnekin, mutta aikaa ei työssä olevalla tahdo olla viikonloppua pidempään!

Tunturikerho Tsietsa halusi tarttua tähän ja päätettiin hyödyntää pääsiäisen ylimääräiset vapaat ja etsiä kohde lähempää kuin Lapin hangilta.

Pohjois-Karjala, Ilomantsi ja aivan Suomen ja EU:n itäisimmässä kolkassa sijaitseva Koitajoen alue kutsui meitä selvästi juuri pääsiäisen viettoon. Alueen halki kiemurteleva vuolas Koitajoki sivuhaaroineen ja alueella sijaitsevat luonnonsuojelu- ja soidensuojelualueet ovat mitä kauneinta erämaista maisemaa varmasti kaikkina vuodenaikoina.

Kolme autiotupaa ja lukuisat laavut mahdollistavat monenlaisen yöpymisen.

Me kuusi retkeilijää ajelimme pitkäperjantaina Hattuvaarasta hiljalleen sulavaa hiekkatietä pitkin Polvikosken parkkipaikalle. Onkohan tänne rynnännyt runsaasti kansaa luonnosta nauttimaan ja kestääkö hanki sukPäivi Korolainen

Tauolla Ruosmesuolla.

Suksi karkasi siltaa ylitettäessä.

sia ja ahkiota?

No, ei ollut väen roisketta ja kyllä, pääsääntöisesti hanki kantoi vielä, etenkin kun lähti liikkeelle reippaasti yöpakkasen jälkeen.

Jälkiä oli reiteillä paljon ja ne tietysti myös kantoivat varmemmin. Koitajokea ei voinut ylittää muuten kuin siltoja pitkin, joten reitti laadittiin sen mukaan.

Aurinkoinen välilauantai reippaan pakkasen jälkeen tarjosi meille upean hankihiihtopäivän soita pitkin. Hieno avara suomaasto oli juuri oikeanlainen leppoisaan etenemiseen, istuskeluun ja eväiden syömiseen.

Koska säät olivat viikolla olleet jo hyvin lämpimiä, se näkyi haasteina, kun soidensuojelualueen ulkopuolella ylittelimme jo syveneviä ja osin veden täyttämiä metsäojia. Hyvää harjoitusta tuli ahkion kanssa liikkumiseen, kun mietimme, millä tekniikalla mennään yli!

Selvittiin yhdellä kastuneella monolla, ja muovipussi vaihdetun kuivan sukan päällä pelasti tilanteen.

Emme pitäneet kovin tiukasti kiinni tehdyistä suunnitelmista vaan tärkeintä oli nauttia rentouttavasta retkestä ihanassa luonnossa ja edetä turvallisesti majoittumaan illaksi.

Tutuksi tulivat Niemipuron ja Leimuukämpän autiotuvat, ja päiväretkellä taukoilimme Verkkoputaan hienolla tuvalla ja Asumajoen laavulla, joka kutsui kovasti myös yöpymään.

Ehkä seuraavalla kerralla.

Päivi Korolainen